

EMTA raamatukogu tegevus 2025. aastal

2025. aastal täienes raamatukogu fond 2683 eksemplari võrra: 813 raamatut, 1661 nooti, 38 teadustööd, 141 auvist ja 30 perioodilise väljaande aastakäiku. EMTA põhivarana võeti arvele 403 raamatut, 968 nooti ja 66 auvist.

2026. aasta alguse seisuga on fondi suurus 198 560 eksemplari: 47 067 raamatut, 114 585 nooti, 3293 teadustööd, 28 378 helisalvestist (sh 17 873 CD-d), 3562 videosalvestist (sh 2854 DVD-d) ja perioodikaväljaanded. Peale selle on EMTA arvutivõrgus võimalik kasutada enam kui 20 muusika- ja teatralast andmebaasi. Akadeemia digifailid kirjeldatakse EMTA digihoidlas, EMTA doktoritööd lisaks ka Tartu Ülikooli digitaalarhiivis ADA.

Aasta jooksul lisas EMTA raamatukogu Eesti raamatukogude e-kataloogi ESTER 1482 biblio- ja 3195 eksemplari kirjet. Seisuga 1. jaanuar 2026 oli raamatukogu fondist umbes 91% (179 915 kirjet) kataloogitud ESTER-isse. Eesti artiklite andmebaasi ISE (Index Scriptorum Estoniae) täiendati 131 kirjega, rahvusvahelisse muusikakirjanduse andmebaasi RILM (Répertoire international de littérature musicale) lisati 17 kirjet koos ingliskeelsete abstraktidega ning vokaalteoste eestikeelsete tõlgete andmebaasi Loreta sisestati 36 uut lauluteksti.

2025. aasta oli raamatukogu jaoks väga olulise tähendusega. Tähistati eesti raamatu ja kirjakeele viiesaja-aastaseks saamist ning Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia raamatukogu 90. sünnipäeva.

Eesti raamatu aasta avamispäeval 30. jaanuaril avati näitus “Valik vanimaid eestikeelseid trükiseid EMTA raamatukogus”. Meie arhiivi vanim eesti keelt sisaldav trükis pärineb 1845. aastast, see on eesti keele grammatika ja kirjaviisi uuendaja Eduard Ahrensi “Johann Hornung, der Schöpfer unserer Ehstnischen Kirchensprache” (“Johann Hornung, meie eesti kirikukeele looja”). Vanimad eestikeelsed noodid näitusel olid aastast 1862: Emil Hörschelmanni “Mõnned armsad laulud wagga süddame römustamisest ühe ehk kolme heälega laulda” ja Johann Voldemar Jannseni koostatud “Eesti lauliko wisi-ramat: 120 uut laulo-wisi“. Lisaks sai näitusel vaadata Mozarti Reekviemi eestikeelset versiooni (välja antud 1870 “Peeterburgi linnas”), Helme kihelkonnakoolmeistri Andreas Erlemanni 1864. aastast pärinevat muusikaõpikut, Karl August Hermannini “Laulu ja mängu lehte”, eesti esimeseks soololaulu klassikaks ja ühtlasi enim esitatud soololauluks peetud Artur Kapi “Metsateel” 1904. aasta esmatrukki jpm. Suur osa raamatukogu arhiivis olevaid muusika- ja teatralaseid rariteetseid materjale on meile saanud annetuste teel. Eesti raamatu aasta väljapaneku noodid ja raamatud – kokku 25 teavikut – pärinesid muuhulgas Arne Miku, Enn Oja, Harri Ilja, Leo Normeti ja Monika Topmani kogudest. Näitusega sai tutvuda aprilli lõpuni.

Raamatukogu 90. sünnipäeva tähistati esindusfestivali MÜRIAADfest raames piduliku konverentsiga 16. oktoobril EMTA kammersaalis. Konverentsi avas rektor professor Ivari Ilja, raamatukogust kõnelesid eri aspektidest Urve Leemets, Mart Koldits ning Ilvi Rauna. Meie noodikollektsioonist inspireeritud muusikalise tervituse – Artur Lemba Klaveritrio nr 2 E-duur – esitas trio koosseisus Mari Poll (viul), Henry-David Varema (tšello) ja Mihkel Poll (klaver). Taavi Kerikmäe andis seoses hiljuti lõppenud uurimisprojektiga põhjaliku ülevaate 17.–18. sajandi muusiku David Kellneri (1670–1748) tegevusest ja temaga seotud erilisest pillist cembal d’amour’ist. Laulupeo ja raamatuaasta tuules arutles Riina Roose ning eesti raamatu ja kirjakeele 500. sünnipäevale pühendatud veebinäitust “Eestikeelne muusika- ja noodiraamat 1635–1869 Eesti muusikakogudes” tutvustas Eesti Muusikakogude Ühenduse esimees Heidi Heinmaa. Konverentsi lõpetas meie ajalugu käsitleva 124-leheküljelise raamatu „90 aastat kogutud muusikat: Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia raamatukogu lugu” esitus, mida tutvustas koostaja

muusikateadlane Äli-Ann Klooren. Pika sisuka päeva moderaator oli Maksim Štšura. Lisaks konverentsile said kokku tulnud arvukad külalised ja endised töötajad osaleda ka õhtusel MÜRIAADFesti sündmusel ning akadeemia ja raamatukogu ekskursioonidel. Aasta lõpus jagati EMTA rektori ja ametiühingu jõuluvastuvõtul kolleegitunnustusi ning on suur rõõm, et raamatu „90 aastat kogutud muusikat. Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia raamatukogu lugu“ ilmumine kuulutati tugivaldkonna 2025. aasta teoks. Raamatu arvustust saab lugeda ajakirja Muusika 2026. aasta jaanuarinumbrist.

Sügisel toimus akadeemias veel kaks sündmust, millesse oli ka raamatukogu kaasatud. 11. ja 12. oktoobril peeti seitsmendat korda arhitektuurifestivali Open House Tallinn arhitektuurist ja linnaruumist huvitunud inimestele. Festivali korraldas Eesti Arhitektuurikeskus koostöös partnerite ja toetajatega ning seekord oli partnerite hulgas ka Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia. Open House Tallinn raames tutvustati inimestele ajaloolisi ja kaasaegseid arhitektuurselt olulisi hooneid, nädalavahetuse jooksul avati ligi 40 avaliku hoone, eramaja, ehitusjärgus oleva objekti või põnevama kontori- ja tootmishoone uksed avalikkusele. Kahe päeva jooksul külastas EMTA raamatukogu 12 ekskursioonigruppi.

Novembris möödus 100 aastat armastatud koorijuhi ja muusikapedagoogi Heino Kaljuste (1925–1989) sünnist. Seda päeva tähistati 14. novembril Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias konverentsi, Heino Kaljuste raamatu „Kolmkümmend õppetundi“ esitluse, maali ja näituse avamise ning töötubadega. Seoses konverentsiga vahetus ka raamatukogu fuajees oleva näituse „Ühe eseme lugu“ eksponaat. EMTA vilistlaskogu eestvedamisel ja Kaljuste perekonna toetusel pandi seekord vitriini välja Heino Kaljuste 1960. aastatel soetatud 8-millimeetrine filmikaamera. See aparaat oli 1960.–1970. aastatel amatöör-koduvideote jäädvustajate unistus, sillutades teed 1980. aastate VHS- ja tänapäevasele digitehnoloogiale. 1980. aastatel vahetas omanik selle uue ja moodsa videokaamera vastu.

Koos vilistlaskogu näituse avamisega eksponeerisime Heino Kaljuste materjale ka raamatukogu arhiiviteavikute näitusepinnal. Panime välja koorijuhi 1955. aastal konservatooriumis kaitstud diplomitöö ja 1960.–1970. aastatel kirjutatud teadustööd, valiku koolilaulikuid, vinüülplaate ning haruldasemaid noote lastekoori “Ellerhein” repertuaariga.

Alates eelmisest aastast on EMTA muusikakultuuri eriala tudengitel võimalik valida erialaprojekti teostamise paigaks teiste muusikainstitutsioonide kõrval ka EMTA raamatukogu. 2025. aastal valisid oma praktikabaasiks meie raamatukogu kaks muusikakultuuri tudengit. Lisaks viibisid meil Euroopa Liidu töötajate mobiilsusprogrammi Erasmus+ kaudu ühe nädala aprillis muusikateadlane ja raamatukoguspetsialist Vilena Vrbanić Zagrebi muusikaakadeemiast ning juunis muusikateadlane ja raamatukogu spetsialist Laura Rinnovati Brescia Luca Marenzio Konservatooriumist.

Aasta viimastel kuudel oli raamatukogu lugejatele EBSCO platvormil avatud testkasutuseks noodiandmebaas RILM Index to Scores and Collected Editions, mille vahendusel oli võimalik tuvastada muusikateoste leidumust erinevates noodiväljaannetes (kollektsioonid, sarjad, kogutud teosed) ning saada metainfot teoste kohta. Annetustena lisandus fondi Vaike Sarve, Anu Kaalu, Marje Lohuaru, Olga Tungla, Rein Laulu, Mikko Pullkineni jpt materjale.

Osavõtt koolitustest, konverentsidest, seminaridest

EMTA koolitusnädal “Arenev akadeemia”:

Jaak Aaviksoo “Väärtused. Huvid. Tõed” – Kristi Sarapuu, Maarja Leemet, Urve Leemets, Mare Bubõr, Leelo Kadarpik, Tiiu Välja 22.01.2025
Sandra Vill “Müra mõjust meie tervisele I, II” – Kristi Sarapuu, Mary Tedre, Maarja Leemet, Ilvi Rauna, Eli Lend, Kaja Aaliste, Urve Leemets, Mare Bubõr, Leelo Kadarpik, Tiiu Välja 22.01.2025
Heli Mattisen “Kvaliteedikultuur kõrghariduses” – Kristi Sarapuu, Mary Tedre, Maarja Leemet, Ilvi Rauna 24.01.2025
Jaanus Kangur “Kuidas saada meeskond sama viisi mängima ehk kuidas teha tulemuslikku koostööd ja vähendada võimalikke konflikte?” – Kristi Sarapuu, Mary Tedre, Maarja Leemet, Ilvi Rauna 24.01.2025

Rahvusraamatukogu Emakeelepäeva konverents “Rikas ja loov kirjakeel” (veebis) – Mary Tedre, Maarja Leemet, Kristi Sarapuu, Leelo Kadarpik, Tiiu Välja 14.03.2025

Eesti Koolitus- ja Konverentsikeskuse online-koolitus “Kuidas viia läbi vestlusi ebameeldivatel ja keerulistel teemadel” – Ilvi Rauna 27.03.2025

Christoph Wolffi (Harvardi ülikool) avalik loeng EMTA-s “News about J. S. Bach’s Life and Works: Recent Advances in Bach Scholarship” – Kristi Sarapuu, Urve Leemets, Ilvi Rauna, Maarja Leemet 2.04.2025

EMKÜ kevadkoolitus Tallinna Linnaarhiivis – Mary Tedre, Kristi Sarapuu, Ilvi Rauna, Maarja Leemet, Urve Leemets, Tiiu Välja, Leelo Kadarpik, Eli Lend 15.04.2025

Eesti IUG I osa (veebis) – Kristi Sarapuu, Tiiu Välja, Mary Tedre, Urve Leemets 24.04.2025

IFLA seminar „Keep the music playing: Libraries, music and intellectual property” (veebis) – Ilvi Rauna 25.04.2025

ELNET Konsortsiumi ja Clarivate’i veebipõhise tarkvara Alma töötuba Tallinna Ülikooli Akadeemilises Raamatukogus – Kristi Sarapuu 29.–30.04.2025

Eesti Rahvakultuuri Keskuse koolitus "Meediapädevus ja kriitiline mõtlemine. Koostöö tehisaruga" (veebis) – Maarja Leemet 21.05.2025

Inglise keele kursus EMTA töötajatele 2024–2025 – Kristi Sarapuu, Tiiu Välja, Mary Tedre

Eesti IUG II osa Vanaõue puhkekeskuses Viljandimaal – Kristi Sarapuu 26.–27.05.2025

Marge Kusmini loeng EMTA-s “Sissejuhatus tehisaru kasutamiseks” – Kristi Sarapuu, Leelo Kadarpik, Maarja Leemet, Ilvi Rauna, Tiiu Välja, Kaja Aaliste, Urve Leemets 8.10.2025

Eesti Rahvusraamatukogu XX oskuskeelepäev “Piiblist kõik algas – piiblitõlkest tehisaruni” – Kristi Sarapuu, Mary Tedre, Tiiu Välja 14.10.2025

XVIII teadus- ja erialaraamatukogu päev Tallinna Majanduskoolis – Mary Tedre, Kristi Sarapuu 22.10.2025

Institute for Musicology (Budapest) vebinar "Digital Critical Editions in Music" – Ilvi Rauna 11.12.2025